

Uzbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬЯТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiga boshlagan • www.uzas.uz • 2009-yil, 19-июн • № 25 (4008)

Ягонасан, муқаддас Ватан

ВАТАН МАДХИ ДИЛЛАРГА КУЧСИН

Санъатсеварлик халқимизга хос хислат. Шу боини, бу юртда булбулзабон ҳофизлару оташнафас шоирлар ҳамиши юксак қадар топиб келди. Бу халқ тарихио буғунини, дардик күвончини, орзу-армонларин кўйига солини ҳушкўради, айни пайтда шундай Ӣфодани тез ва осон қабул қиласди.

Яхши-ёмон кунидаги қўшиқка суннамайдиган, уйининг деворига дутор илиб кўймаган, сухбат орасида ҳам иккак сатр шеър айтаб юбормайдиган ўзбекни топиш маҳол. Бу юртда жон танага мусика ёрдамида кирганилигига ишонмайдиган одам кам. "Яхши қўшиқ – жон озиғи", деган гап бекиз айтилмаган.

Мустакиллик йилларида юртимизда санъат соҳаси, хусусан қўшиклилик санъат ривожига давлат мисқида улкан аҳамият қартиб келинганинни моҳияти ҳам шундун.

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Ягонасан, муқаддас Ватан!" кўрик-тандовни қаташибиши 5 миннадардан зиёд номзод ариза топширганинни ўзиё бу таннов санъатсевар халқимиз орасида катта қизиқиши ўтготганидан далолат беради.

Юртбoshимишинг "Ўзек манъавият – енгилмас куч" асариди манъавият ҳайтиимизда дастурламал бўладиган шундун дэвъваткор сўзларни учратади: "Албатта, жаҳон – кенг, дунёда мамлакатлар кўп, лекин ба оламда бетакор онга юртимиз, Ўзбекистонимиз яккоя ягона. Ба гузал юрт, ба мукаддас замин фатага иштаган. Мана шуда улуг тўйуб ҳар биримизнинг дилимизга жо бўлиши, ҳайтиимиз мазмунига айланшини истардим.

Тариз ҳакиати шунни кўрсатади, томирда миляй гурӯр, Ватан ишни жўш урган одамтина буюк ишларга кодир бўлади. Биз шундун манъавият мухит яратишмиз керакки, юртимизнинг ҳар бир бурнагида, барча шахар ва кишиларни киёфасида Ватандан фахрланиши хисси қўйимизни, қалбимизни яшнатиб турсин."

Шу мазнода, Ватан ҳакида энг яхши қўшиклар кўрик-тандовнинг "Ягонасан, муқаддас Ватан!" деб номланишида барчамиз учун мўтабар бўлган чукур маъно-мазмун мұжассам.

Санъаткор учун Ватан мадхини кўйлаш масъулитларни вазира, айни пайтда бурч ҳисобланади. Ватан ҳакида кўйлаётган хонданда аввало ўзи инсон ва фуқаро сифатида шу шарафга лойик бўлиши зарур.

Ўз навбатида, кўрик-тандовга тақдим этиладиган асарлар, унинг Низомига кўра, миллий қадриятларимиз, тинч ва осуда ҳайтиимиз, халқимизнинг бунёдкорлик фазилатларини, гўзал табиитизмиз, юртимиз жамолини, истиқтол даврида эришган улкан иоткуларимизни таранум этишга, ёшларнинг қалбидаги Ватан тўйисини юксалтиришга, уларнинг эзгу орзу-умидларини акс этиришига картилиши лозим.

Юртаклилк йилларида юртимизда санъат соҳаси, хусусан қўшиклилик санъат ривожига давлат мисқида улкан аҳамият қартиб келинганинни моҳияти ҳам шундун.

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Ягонасан, муқаддас Ватан!" кўрик-тандовни қаташибиши 5 миннадардан зиёд номзод ариза топширганинни ўзиё бу таннов санъатсевар халқимиз орасида катта қизиқиши ўтготганидан далолат беради.

Юртбoshимишинг "Ўзек манъавият – енгилмас куч" асариди манъавият ҳайтиимизда дастурламал бўладиган шундун дэвъваткор сўзларни учратади: "Албатта, жаҳон – кенг, дунёда мамлакатлар кўп, лекин ба оламда бетакор онга юртимиз, Ўзбекистонимиз яккоя ягона. Ба гузал юрт, ба мукаддас замин фатага иштаган. Мана шуда улуг тўйуб ҳар биримизнинг дилимизга жо бўлиши, ҳайтиимиз мазмунига айланшини истардим.

Тариз ҳакиати шунни кўрсатади, томирда миляй гурӯр, Ватан ишни жўш урган одамтина буюк ишларга кодир бўлади. Биз шундун манъавият мухит яратишмиз керакки, юртимизнинг ҳар бир бурнагида, барча шахар ва кишиларни киёфасида Ватандан фахрланиши хисси қўйимизни, қалбимизни яшнатиб турсин."

Давоми иккинчи бетда.

Хафтаклилк йилларида юртимизда санъат соҳаси, хусусан қўшиклилик санъат ривожига давлат мисқида улкан аҳамият қартиб келинганинни моҳияти ҳам шундун.

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Ягонасан, муқаддас Ватан!" кўрик-тандовни қаташибиши 5 миннадардан зиёд номзод ариза топширганинни ўзиё бу таннов санъатсевар халқимиз орасида катта қизиқиши ўтготганидан далолат беради.

Юртбoshимишинг "Ўзек манъавият – енгилмас куч" асариди манъавият ҳайтиимизда дастурламал бўладиган шундун дэвъваткор сўзларни учратади: "Албатта, жаҳон – кенг, дунёда мамлакатлар кўп, лекин ба оламда бетакор онга юртимиз, Ўзбекистонимиз яккоя ягона. Ба гузал юрт, ба мукаддас замин фатага иштаган. Мана шуда улуг тўйуб ҳар биримизнинг дилимизга жо бўлиши, ҳайтиимиз мазмунига айланшини истардим.

Тариз ҳакиати шунни кўрсатади, томирда миляй гурӯр, Ватан ишни жўш урган одамтина буюк ишларга кодир бўлади. Биз шундун манъавият мухит яратишмиз керакки, юртимизнинг ҳар бир бурнагида, барча шахар ва кишиларни киёфасида Ватандан фахрланиши хисси қўйимизни, қалбимизни яшнатиб турсин."

Давоми иккинчи бетда.

Собиржон Мўминов: «Қўшиқларда қалбим менинг...»

Сиз кутган учрашув

лов низомига кўра, унда ҳаваскор ижроилар, бадий жамоатлар билан биргаликда, профессионал санъаткорлар хам иштишлари мумкин.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Собиржон Мўминов шу муносабат билан мўхбиришимизга кўйидагиларни сўзлаб берди:

Давоми бешинчи бетда.

Маданий ҳаёт

Тадбир давомида иштирокчилар жойларда фаолият кўрсататган фолклор-этнографиян асамбалирининг иходи, турли маросим, орфодат, аньаналар, унуттиётгур қадимий қўшиқ ва ракслар билан яқиндан танишилди.

М.КАРИМОВА

Тошкент давлат Шарқшунослик институтидаги мархум урдушум

нос ва хиндушунос олим Рахмонберди Мухаммаджоновнинг 80 йиллигига багишиланган кечабўлиб ўтди.

Институт ректори А.Маннонов Р.Мухаммаджоновнинг педагогик фаолиятини алоҳида таъқидлади. Шунингдек, профессорлар Т.Фиёсов, О.Шоматов, адабиётдада Амир Файзулла устоз хакидаги хотиралири билан яқиндан танишилди.

Содик УМАРОВ

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Махалла", "Нуро" жамгармалари, Оқсоколлар кенгаси ҳамда Фарғона вилояти ва Кўкон шархи ҳокимлиги ташаббуси билан Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳима Мазоҳидова хотиралиса багишиланган фолклор-этнографиян асамбалирнинг республика кўрик-тандови ўтказилди.

Тадбирда ҳалқ ижодиётмаркази директори ўрнобосари ў.Тохиров фолклор жонқурининг бу соҳада олиб борган фаолияти хакида сўзлади.

Давоми иккинчи бетда.

Сиз кутган учрашув

Тошкент давлат Шарқшунослик институтидаги мархум урдушум

нос ва хиндушунос олим Рахмонберди Мухаммаджоновнинг 80 йиллигига багишиланган кечабўлиб ўтди.

Институт ректори А.Маннонов Р.Мухаммаджоновнинг педагогик фаолиятини алоҳида таъқидлади. Шунингдек, профессорлар Т.Фиёсов, О.Шоматов, адабиётдада Амир Файзулла устоз хакидаги хотиралири билан яқиндан танишилди.

Содик УМАРОВ

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Махалла", "Нуро" жамгармалари, Оқсоколлар кенгаси ҳамда Фарғона вилояти ва Кўкон шархи ҳокимлиги ташаббуси билан Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳима Мазоҳидова хотиралиса багишиланган фолклор-этнографиян асамбалирнинг республика кўрик-тандови ўтказилди.

Тадбирда ҳалқ ижодиётмаркази директори ўрнобосари ў.Тохиров фолклор жонқурининг бу соҳада олиб борган фаолияти хакида сўзлади.

Давоми иккинчи бетда.

Сиз кутган учрашув

Тошкент давлат Шарқшунослик институтидаги мархум урдушум

нос ва хиндушунос олим Рахмонберди Мухаммаджоновнинг 80 йиллигига багишиланган кечабўлиб ўтди.

Институт ректори А.Маннонов Р.Мухаммаджоновнинг педагогик фаолиятини алоҳида таъқидлади. Шунингдек, профессорлар Т.Фиёсов, О.Шоматов, адабиётдада Амир Файзулла устоз хакидаги хотиралири билан яқиндан танишилди.

Содик УМАРОВ

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Махалла", "Нуро" жамгармалари, Оқсоколлар кенгаси ҳамда Фарғона вилояти ва Кўкон шархи ҳокимлиги ташаббуси билан Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳима Мазоҳидова хотиралиса багишиланган фолклор-этнографиян асамбалирнинг республика кўрик-тандови ўтказилди.

Тадбирда ҳалқ ижодиётмаркази директори ўрнобосари ў.Тохиров фолклор жонқурининг бу соҳада олиб борган фаолияти хакида сўзлади.

Давоми иккинчи бетда.

Сиз кутган учрашув

Тошкент давлат Шарқшунослик институтидаги мархум урдушум

нос ва хиндушунос олим Рахмонберди Мухаммаджоновнинг 80 йиллигига багишиланган кечабўлиб ўтди.

Институт ректори А.Маннонов Р.Мухаммаджоновнинг педагогик фаолиятини алоҳида таъқидлади. Шунингдек, профессорлар Т.Фиёсов, О.Шоматов, адабиётдада Амир Файзулла устоз хакидаги хотиралири билан яқиндан танишилди.

Содик УМАРОВ

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Махалла", "Нуро" жамгармалари, Оқсоколлар кенгаси ҳамда Фарғона вилояти ва Кўкон шархи ҳокимлиги ташаббуси билан Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳима Мазоҳидова хотиралиса багишиланган фолклор-этнографиян асамбалирнинг республика кўрик-тандови ўтказилди.

Тадбирда ҳалқ ижодиётмаркази директори ўрнобосари ў.Тохиров фолклор жонқурининг бу соҳада олиб борган фаолияти хакида сўзлади.

Давоми иккинчи бетда.

Сиз кутган учрашув

Тошкент давлат Шарқшунослик институтидаги мархум урдушум

нос ва хиндушунос олим Рахмонберди Мухаммаджоновнинг 80 йиллигига багишиланган кечабўлиб ўтди.

Институт ректори А.Маннонов Р.Мухаммаджоновнинг педагогик фаолиятини алоҳида таъқидлади. Шунингдек, профессорлар Т.Фиёsov, O.Шоматов, адабиётдада Амир Файзулла устоз хакидаги хотиралири билан яқиндан танишилди.

Содик УМАРОВ

Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотта кўра, "Махалла", "Нуро" жамгармалари, Оқсоколлар кенгаси ҳамда Фарғона вилояти ва Кўкон шархи ҳокимлиги ташаббуси билан Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳима Мазоҳидова хотиралиса багишиланган фолклор-этнографиян асамбалирнинг республика кўрик-тандови ўтказилди.

Тадбирда ҳалқ ижодиётмаркази директори ўрнобосари ў.Тохиров фолклор жонқурининг бу соҳада олиб борган фаолияти хакида сўзлади.

Азим СУЮН

МУХАББАТ КҮШИКЛАРИ

ИН ОК

Домм дилла сафарлар майли,
Олис юртга, бамбукзор аро,
Тасодифми ё тақдир зайди,
Бир киз кўрдим — оламда танҳо.

Капалакми, дедим мен аввал,
Ё бир оқтӯш — бир нарча булут.
Ё илк бора очилган сунбул,
Ё илк бора очилган гулут.

Енидаман, мана, кўп ўтмай,
Еллар эди сокин, беозор.
Кўнгилларни алқаб, инжитмай
Олқинлари яшил бамбукзор.

Въетнам қизи Ин Ок эди у,
Квонжуя мен каби меҳмон.
Мусаллас-ла сийладим уни,
Орзу каби бўлдим қадрон.

Бир бамбукнинг танасин қушиб,
Хада этиб унга бўса, ох,
Келган каби кўйлардан тушиб
Ногоҳ кўшик кўйлади Ин Ок.

Ин Ок кўйлар... битта шоҳдаги
Икки япроқ айролгини.
Учбি кетган денизга бира,
Бирн тогдаги жудолигини.

Бир-бирига интих-интизор
Интилар... етолмас аммо.
Тоғу дениз үртаси — аборг —
Кўйидиргувчи бепёён саҳро.

Ин Ок йиглар... шу опиқ гунча
Гамдан қандай сочилиб кетмас?
О, бу кўшик адо бўлгунча
Адо бўлдим... юрак чидамас!

Кўнгил ёзмоқ илники бир кур
Бу ерларга келган эдим мен.
Снајоним — Юртимга бу кун
Ин Ок дардин олиб келдим мен.

Тушларимга кирап бамбукзор,
Ин Ок йиглар тог, дениз аро.
Юпатмоқчи бўлмаман зор-зор,
Боролмайман... үртала саҳро.

МУХАББАТ
(станслар)

Денизга симмагандек
Тўлқинлар куч-кудрати,
Менин аслин чинчимас
Мухаббатни шиддати.

Жушибуша мухаббат — зарб,
Титраб кетгар қайноқ қалб.

II
Кеч кузак. Аймоқи ток.
Кўрдим бир шинги узум,
Тилимини ёрди тарс-тарс,
Егандим уни узиб.

Тотли, суюксан ҳаёт,
Аслинг сенинг мухаббат.

III
Тувин тог. Мехритё
ўздин сафратар учун.
Мухаббат, кўзларингдан
ёришар корону тун.

Сокин юрак, у қани? —
У кўклам сой тошкни!

IV
Кечди бебон ҳаётим,
Чашма оқди тог ёриб.
Эхтирослар ўйлида
кетдим goxida оқиб.

Чакмодлар чакар-чакар,
Чўпон кулбасин ёқар.

V
Кузги мезонлар иши
боғлай олмас ўзига,
дўстим-ум ағримининг
тика боқдим кўзига.

Хур гўлакнинг ҳаёт —
Она сут мухаббати.

VI
Мухаббат изтироби,
майли, ўт кўйин жонга,
АЗО, гами, алами
Улансин тонган тонига,
Хилол Ойга айлангай,

Гарбу Шарқлар бойлангай.

VII
Ирмоқлар дарёларга
интилар — сарбаст оқиц.
Кўйламагин, эҳ ҳофиз,
ўзим ҳақида кўниш.

Гарчи ўзимнан ҳақ,
Мухаббат ундан барҳа!

VIII
Кушлар яшай олгайми
насибаси дон-дуниз?
Азим ким? — мен ҳеч кимман
муҳаббатсиз, дунёсиз.

Сарҳоди қудук омон,
Омон сарбону карон!

НАЗМ, НАСР

СЕВГИ

I.
Севги нима — баҳтми ё омад?
Икки вужуд, ягона ўзик.
Чегарадан чиқмоқликка ҳад,
Фирор, висол, сонин, тезлик.

Севги нима — кўнгил юргита
Сафармикан узок, хатарли.
Ишк ва юрак бўлгайми тусал,
Ё тогми чўққиси қорали.

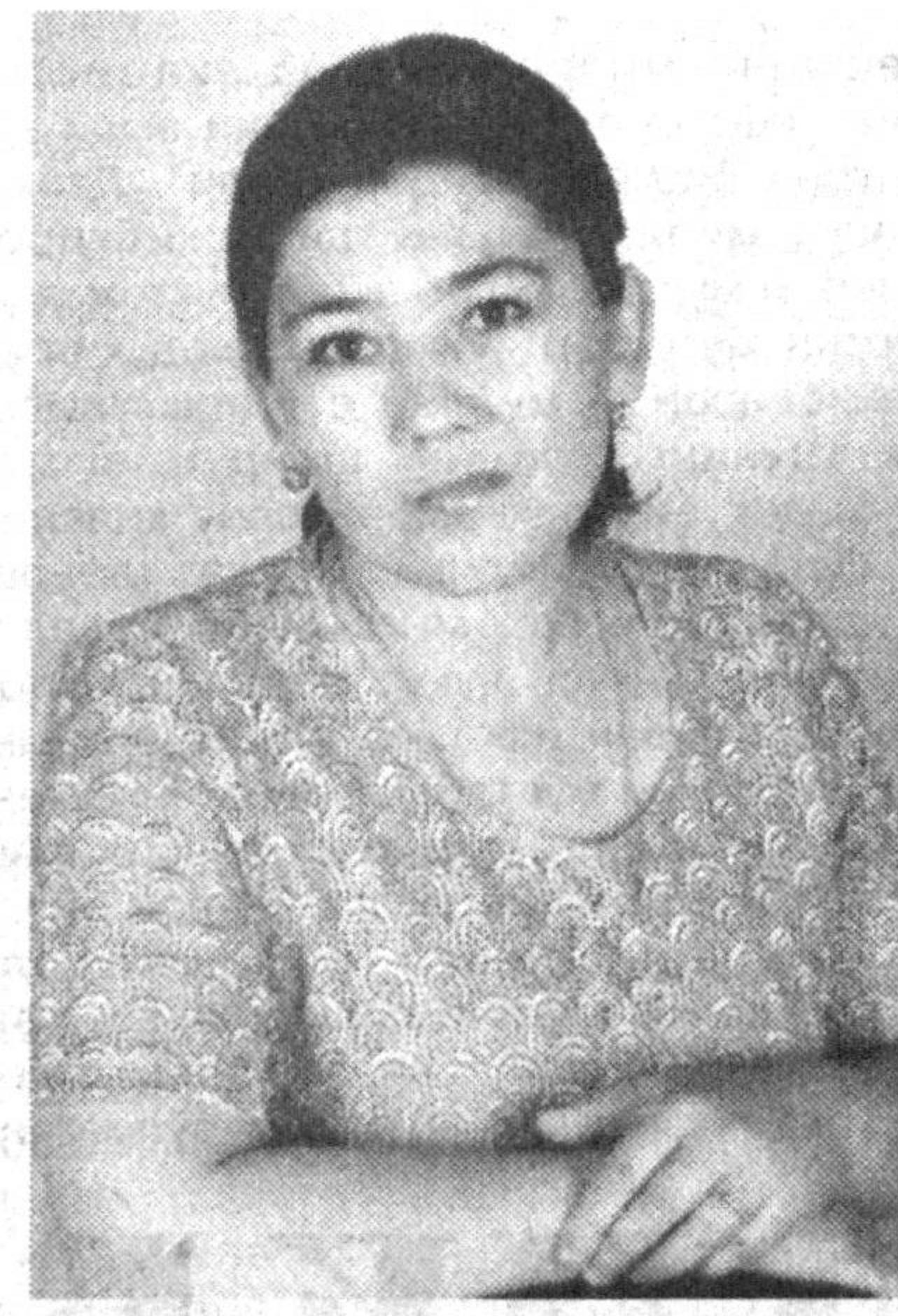
Севги нима — музык ё ёлқин?
Қадиб эшиги очилган қия.
Уммонларни шопирган тўлқин,
Асрларни ютган сония.

Севги оташ — яқин ўйловлам,
У кўнгигда қалқиган кўшик.
Сенсиз юрак бутун бўлолмас,
Сен в менидан бошланади ишк.

II.
Вујуддан юкори, онгдан ташқари,
Ҳисдан ҳам баландроқ, туйгуудан ўзга.
У на ўзим менинг ва наба зарим,
Бахорга монанд ў, ўхшайди кузга.

Ёмғир ёғуб ўтиб анқиган турор,
Ослон юрагига санчиган чакин.
Уйлар бор кўз очаги гулдаги титрор,
Юлдузлардек узок, согинчек яқин.

III.
Бир ойга боякамиз тушлари гирён,
Гирён у маддакор, дардалара маҳам.
Ой эса бизларни кузатар ҳайрон,
Асрлар-да унинг олдиба мулзам.

Момақалдирик у, пичирлаган сас,
У пари чехрадир, сочлари тарам.

Мен уни англомаймай қайналаман, бас,
Юракни тиқалаб отғим келмоқда.
Уйдан воз кечмоқлик кўлишдан келмас,
Ишкнинг шаробидан тотғим келмоқда.

IV.
Бир ойга боякамиз тушлари гирён,
Гирён у маддакор, дардалара маҳам.
Ой эса бизларни кузатар ҳайрон,
Асрлар-да унинг олдиба мулзам.

5.
Улардан тепарокда — катта арчанинг
айри шоҳларига бамайли хотир жойлашган,
Ўз-ўзи билан банд Илмис юго ёш
қизалоқ, юхигит, гоҳ кампир, гоҳ чол,
гоҳ келинчак тусига киради. Илмис йи-
гирма дакиқарча тоблавни тургач,
кўздан йўқолди. Осмонга учдими, ерга
кирдими — иккиси ҳам амнаглади. Ил-
мис турган жойда арчанинг шоҳлари кар-
силлаб қадослагач, Элмурод ўзига келди,
дув қизарип ерга ўтириди. Кайта ту-
ришга куч тополмади. Давлатмурод
бўлса, тиззалиб ўтирганча ерга караб,
тиммай қалима қайтарида.

Давлатмурод ўшандан бўён синни
тушган даражат шоҳлари ёки шамомда
карсилла бинаётган доҳ-даражатларни
курса, эштаси юрга ўз-ўзидан саловани сой-
га куядиган жар. Ҳам жар, ҳам кўча.
Шунинг учун Жарқўча дейвади. Турсун-
киршилопкинг яхши-емони шу-кўчада.
Ризки шу кўчадан кириб, тобуги шу
кўчадан чиқади. Мехмони ҳам шундан
кириб ўтишини юзиди. Бунинг устига «Сендан
нафраланман, иложини топсан отма-
ман, кўзимга кўринмагин, мани жўра
демагин», деган.

Орадан сал ўтмай, иккласи ҳам жон
холатда пастга — кўйлаёт ўтлағ юрган
жойга қараб чопиши. Қишлоқка қай-
тишагач, давлатмурод насинын кўри-
йиғлаб юборди. Шунда Элмурод ўнга
кўркокноми кўйиган жар. Кейинчалик ҳам
бира марта «Қўрқоссан» деган. Ҳашил
шўкирган ҳам. Бунинг устига «Сендан
нафраланман, иложини топсан отма-
ман, кўзимга кўринмагин, мани жўра
демагин», деган.

Давлатмурод отасидан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

6.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

7.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

8.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

9.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

10.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

11.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

12.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

13.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

14.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

15.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

16.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

17.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

18.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

19.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

20.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

21.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

22.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

23.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

24.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

25.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

26.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

27.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

28.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

29.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

30.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳларни юзиди.

31.
Давлатмурод ўшандан ўн тўрт ўшида
котолган, насишини туккани ҳам, тургани
ҳам битта эди. Уруш бошланганида ўн
шоҳ

Ўзбекистон Республикаси давлат мукофотига номзодлар

Ўзбек опера санъати ривожида Ўзбекистон санъат арбоби **Мустафа Бафоевнинг** алоҳида ўрни бор. Асли **ғижжак** чолгусида мусикӣ саводи чиккан композитор **миллий ва замонавий оҳангларни узвий муштараклиқда, табиий бир йўсинада омухта қилиб, инсоният бир конинот остидаги илорий мўъкизи, қабиҳ эмас, юксаклиги билан шарифидур дея, эшитувчига руҳ ва тафаккур кувватини бағишилаган ижодкордир.** Бу хусусият дастлаб унинг кўшиклири, турли мусикӣ асарлари сўнг, айниқса, миллий ракс театри учун ёзган “Улугбек юлдузлари” балетида, “Булоқ ипак йўли” майдон томошаси унинг яратган мусикисида ва “Умар Хайям” операсида бўй кўргатган эди. Энди эса булоқ ватандонимиз Ахмад Фарғоний ҳақидаги “Севгим самоси” опера-балетида ёрқин намоён бўлди.

Опера либреттоси Ўзбекистон халқ шоири Жуманиёз Жабборов қаламига мансуб.

Асар бошдан-оёқ ишқ кисаси. Ишқи факат маҳбубагина бўлган ишқ эмас, илмрга, ногига, кашф этиш немигати мухаббат, онага, она Ватанга мухаббат, коинотга, юлдузларга бўлган ошуфтаки бутун спектаклининг маънозмунини ташкил этди. Унинг лейтмотиви эса садоқат, ёрдан касбу коргана — барига вафо со-диклик бosh қархонам — алломон замон Ахмад Фарғонийнинг ўзини, шахсини юлдузлар қадар юксалирган беъзоп ҳислатлар.

Сахналаштирувчи режиссёр, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Хайдарали Косимов ва рассон Ботирбодула Ботировлар билан биргаликда алмага оширилган янги бадий лихва — иккни парда, беш кўриниши операл-балет спектакли 2008 йил 2 май куни томошабинга тақдим этиди. Шубҳасиз, шу куни миллий театр санъатимизда ўзига хос воеа юз берди. Ўзбек опера санъатининг истиқол дарвигидаги ўзига яхши намунаси яратти.

“Севгим самоси” операл-балети жанринг классик намуналари талабларидаги тарихий қархонам-лик ва лирик-психологик йўналишида композитор ва драматургнинг тенг тошли ижоди маҳсулни

ни пайдо этди. Коинот атальмиш гаройиб дунёни Сизни таклиф эттаётандек бесабр иштиёқ ўйғодади. Нимидар эртакнамо, мумъжи-

тилган спектакли эмас, балки томъянодаги санъат асари, инсон хиссий олами коинот оламидан кам бўлмаган мўхижиза ва сирру-синоатларга бой эканини кўрса-

тишга уринган саҳна асари.

Муҳаммад ал Хоразмий билан тасодифий учрашув ёш Ахмад та-дирида бурилиш ясад, унинг умидсиликларини ишонч билан, тушку фойданиш, икканилан-ларини иштий, ва интилиш, эхти-рос билан алмаштиради. Спектак-лининг биринчи кўринишидаги акс этган ба саҳнада мутаносиб мусикӣ ифодаларда, холатига хос оҳанг тўқинларидаги, то-машинани айтмоқчи бўладилар, то-машинани нафосат оша фалса-фий ўйларга етаклайдилар. Таас-суфи, инсон ўз хайлий дунёнида-рида ҳамиши меҳмон, унда аба-дий Фуқаро бўлишининг чораю аъмолни ўта душвор. Ҳаёт, во-ке-лик, турмуш “мушт”лари гури гав-

роний эса мусулмон. Ана шу не-гизда намоён бўлувчи коллизия оҳир-оқибат бу иккни ёшнинг бахт орунлари рўёбга чиқмаслигига, катъий диний ақидалар асосий мағкурувни дунёкашини белги-лаган бир шароитда мұхаббат туй-гулар икобий якун топа олмас-лигига ишора эди. Драматург ана шу бадий интрига орқали тарих-биографий ўйналиши лирик-психологик жанр талабларга омухта эта, композитор худди шу мураккаб тўкимага мослаб, ҳар бир образ, ҳолат ва ҳатти-харҳакатларни гори ария, гори дузарди, ғоҳ майин лирик икхода, ғоҳ қалб исенин бўлиб янграй-диган речитативларда ифодалайди. Мұхаббат изтиробларини оҳанг товланишида акс этти-

ридан Иброҳим Юсупов билан ана шу гўзал рўёни ракс, пластика ор-кали жонлантиради. Гоҳи Мирриҳ, гоҳи Муштарий, гоҳи Зухад, гоҳи Зуҳро юлдузлари фаришталар мисол ҳарир киёфаларда коинотдан Ахмад Фарғоний икходонасига туш-шиб, унга илком ва замони багишлайдилар. Шу ўринда шеър, мусика ва рақснинг айни мутаносиблиги яна бор ёрқин намоён бўлди.

Бу гўзал бадий саҳна орқали муаллифлар нафакат завқ, фарах баҳш этадилар, айни чора инсон хайлий омухта эта, композитор худди шу мураккаб тўкимага мослаб, ҳар бир образ, ҳолат ва ҳатти-харҳакатларни гори ария, гори дузарди, ғоҳ майин лирик икхода, ғоҳ қалб исенин бўлиб янграй-диган речитативларда ифодалайди. Мұхаббат изтиробларини оҳанг товланишида акс этти-

ридан баркамол бўлиб этишишларига алоҳида ёзгибери, санъ-

аткорлар учун яратилган бекиёс имкониятлар, қабул килингаттган Фарғония коррорлар, ҳамиятида козага келган қўтарикин икходкорлик руҳи натижаси, албатта, Қўшиқчилигининг иоксалари хайтизимизда миллий-маънавий кадиритпартинг тикланиши, ўзлигимизга кайтиш, улуг аждодларимиз месоидсан бахрамдан бўлганда мослаб, Ҳарбашам Консерваториямизда ташҳар, мұхаббат, соғинч, вафо каби шахсий ичи олами ва шу билан биргя, ниҳоятида кескин ижтимоий муносабатлар доирасидан борлигидан кўрсанда.

Асар хусусидаги фикрларни ху-

лосалар эканни, асоси рол — Ахмад Фарғоний образи ижро-чилари — Ўзбекистонда хизмат

кўрсатган артист Максад Юносова

сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гафуровларининг ижро маданияти ва образ талқинида ҳақида, шоҳ Мъамын сиймосини яратган Шафат Зийумхамедов. Она тим-солидаги Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Максад Юносова сафбиён билан Йосуф роли ижро-чилари Махмуд Рузиевларининг маҳорати ҳамда воказ имкониятларни яратсанда илик фикрлар иштаси-лини таъсисида. Айниқса, Ават Ражабов ва Шукур Гаф

